

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه

فرم طراحی برنامه درسی

همکار محترم .....

از آنجا که طراحی برنامه درسی به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت مدرسین مطرح می باشد و در همه دانشگاهها و مراکز آموزشی به عنوان یک روش علمی و ضروری مورد استفاده قرار می گیرد ، لذا جهت پیش بینی سیر تدریس و توجه به اهداف آموزشی دانشجویان و ارتقاء مهارت جنابعالی و توسعه این مهارت ، تکمیل فرم طرح درس ضروری به نظر می رسد .

کمیته طرح درس

بخش اول :

۱ - مشخصات مدرس

نام و نام خانوادگی : اکرم رنجبر   دانشکده : داروسازی
گروه آموزشی : داروشناسی - سم شناسی   مدرک تحصیلی : PhD
مرتبه دانشگاهی : استادیار   سابقه تدریس در دانشگاه به سال : ۱۲

۲ - مشخصات درس

عنوان درس : سم شناسی

تعداد واحد : نظری : ۱   عملی :

نوع درس :

نظری * عملی

دروس پیش نیاز برای این درس : فارماکولوژی

سال تحصیلی : ۱۳۹۱-۹۲   نیمسال اول   نیمسال دوم   ترم تابستانی

۲ - مشخصات فراگیران

رشته تحصیلی : کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی

مقطع: کارشناسی

تعداد فراگیران : ۳۰ نفر

- در صورتیکه بیش از یک مدرس درس فوق را تدریس می نمایند ، لطفاً تعداد واحد یا مجموع ساعاتی را که جنابعالی تدریس می فرمایید ، قید نمایید .

بخش دوم :

۱- اهداف کلی درس:

دانشجو با انواع سموم، مکانیسم سمیت آن ها و انواع مسمومیت های شایع و راه های درمان آنها آشنا شود.

شرح درس:

در این درس دانشجویان در پایان دوره بتوانند طبقه بندی، مکانیسم سمیت و انواع مسمومیت ها و درمان آن ها را توضیح دهند.

۲- برنامه زمان بندی درس:

اهداف کلی هر جلسه	عنوان مبحث جلسه	ردیف
توکسیکو کینتیک، توکسیکو دینامیک و متابولیسم سموم را توضیح دهد	کلیات سم شناسی	۱
انواع سموم فلزی و مکانیسم سمیت و درمان مسمومیت با آنها را توضیح دهد	سموم فلزی، مکانیسم و درمان مسمومیت آن	۲
انواع حشره کشها و مخصوصا ارگانوفسفره، مکانیسم سمیت و درمان مسمومیت با آنها را توضیح دهد	آفت کشهای ارگانو فسفره، مکانیسم و درمان مسمومیت با آن	۳
سموم کاربامات و ارگانو کلره، مکانیسم سمیت آنها و درمان مسمومیت با آنها را توضیح دهد	سموم کاربامات و ارگانو کلره، مکانیسم و درمان مسمومیت با آن	۴
انواع حلالها مکانیسم سمیت آنها و راهکارهای مسمومیت با آنها را توضیح دهد	حلالها، مکانیسم و درمان مسمومیت آن	۵
مکانیسم سمیت و درمان مسمومیت با داروهای آرامبخش را توضیح دهد	مسمومیت‌های دارویی: داروهای آرامبخش	۶
مکانیسم سمیت و درمان مسمومیت با داروهای ضد افسردگی را توضیح دهد	مسمومیت‌های دارویی: داروهای ضد افسردگی	۷
مکانیسم سمیت و درمان مسمومیت با داروهای ضد درد مخدرا توضیح دهد	مسمومیت‌های دارویی: داروهای ضد درد مخدر	۸

۳- برنامه درسی جلسات:

"برنامه درسی جلسه ۱"

منابع درسی:

Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology

Clinical Toxicology

هدف کلی جلسه: آشنایی با کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم اهداف رفتاری پیش نیاز: آشنایی با اصول و کلیات فارماکولوژی نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: فارماکو دینامیک و فارماکو کینتیک را شرح دهد.

ردیف	اهداف	نوع حیطه (شناختی)	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
۱	دانشجو بتواند کلیات علم سم شناسی را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	دانشجو بتواند طبقه بندی سموم را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۳	دانشجو بتواند توکسیکو دینامیک و توکسیکوکینتیک را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۴	دانشجو بتواند متابولیسم سموم را توضیح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ

"برنامه درسی جلسه ۲"

Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology

Clinical Toxicology

منابع درسی:

هدف کلی جلسه: آشنایی با سموم فلزی، مکانیسم سمیت سموم فلزی و راههای درمان مسمومیت فلزی
اهداف رفتاری پیش نیاز: آشنایی با کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم
نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم را شرح دهد.

ردیف	اهداف	نوع حیطه (شناختی)	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
۱	دانشجو بتواند سموم فلزی را نام ببرد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	دانشجو بتواند مکانیسم سمیت سموم فلزی را توضیح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۳	دانشجو بتواند متابولیسم سموم فلزی را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۴	دانشجو بتواند راههای درمان سموم فلزی را توضیح دهد	کاربرد	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ

"برنامه درسی جلسه ۳"

منابع درسی:

Basic & Clinical Pharmacology &
Toxicology

Clinical Toxicology

هدف کلی جلسه: آشنایی با طبقه بندی سموم آفت کش ، مکانیسم سمیت آفت کشها ی ارگانو فسفره و راههای درمان مسمومیت با آفت کشها ی ارگانو فسفره

اهداف رفتاری پیش نیاز: آشنایی با کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم را شرح دهد.

ردیف	اهداف	نوع حیطه (شناختی)	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
۱	دانشجو بتواند سموم ارگانو فسفره را نام ببرد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	دانشجو بتواند مکانیسم سمیت ارگانو فسفره را توضیح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۳	دانشجو بتواند متابولیسم سموم ارگانو فسفره را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۴	دانشجو بتواند راههای درمان مسمومیت با ارگانو فسفره را توضیح دهد	کاربرد	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ

برنامه درسی جلسه ۴ "

Basic & Clinical Pharmacology &
Toxicology

منابع درسی:

Clinical Toxicology

هدف کلی جلسه: آشنایی با طبقه بندی سموم کاربامات و ارگانو کلره مکانیسم سمیت آفت کشهای کاربامات و ارگانو کلره و راههای درمان مسمومیت با آفت کشهای کاربامات و ارگانو کلره
اهداف رفتاری پیش نیاز: آشنایی با کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم را شرح دهد.

ردیف	اهداف	نوع حیطه (شناختی)	روش تدریس	وسائل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
۱	دانشجو بتواند کاربامات و ارگانو کلره را نام ببرد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	دانشجو بتواند مکانیسم سمیت کاربامات و ارگانو کلره را توضیح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۳	دانشجو بتواند متابولیسم سموم کاربامات و ارگانو کلره را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۴	دانشجو بتواند راههای درمان مسمومیت با کاربامات و ارگانو کلره را توضیح دهد	کاربرد	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ

"برنامه درسی جلسه ۵"

منابع درسی:

Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology

Clinical Toxicology

هدف کلی جلسه: آشنایی با حلالها، مکانیسم سمیت حلالها و راههای درمان مسمومیت با حلالها

اهداف رفتاری پیش نیاز: آشنایی با کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم را شرح دهد.

ردیف	اهداف	نوع حیطه (شناختی)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
۱	دانشجو بتواند حلالها را نام ببرد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	دانشجو بتواند مکانیسم سمیت حلالها را توضیح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۳	دانشجو بتواند متابولیسم حلالها را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۴	دانشجو بتواند راههای درمان مسمومیت با حلالها را توضیح دهد	کاربرد	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ

"برنامه درسی جلسه ۶"

منابع درسی:

Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology

Clinical Toxicology

هدف کلی جلسه: آشنایی با داروهای آرامبخش، مکانیسم سمیت داروهای آرامبخش و راههای درمان مسمومیت با این داروها

اهداف رفتاری پیش نیاز: آشنایی با کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم را شرح دهد.

ردیف	اهداف	نوع حیطه (شناختی)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
۱	دانشجو بتواند داروهای مهم که مسمومیت ایجاد می کنند را نام ببرد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	دانشجو بتواند مکانیسم اثر داروهای آرامبخش را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۳	دانشجو بتواند مکانیسم سمیت داروهای آرامبخش را توضیح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۴	دانشجو بتواند راههای درمان مسمومیت با داروهای آرامبخش را توضیح دهد	کاربرد	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ

"برنامه درسی جلسه ۷"

منابع درسی:

Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology

Clinical Toxicology

هدف کلی جلسه: آشنایی با داروهای ضد افسردگی، مکانیسم سمیت داروهای ضد افسردگی و راههای درمان مسمومیت با این داروها

اهداف رفتاری پیش نیاز: آشنایی با کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم را شرح دهد.

ردیف	اهداف	نوع حیطه (شناختی)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
۱	دانشجو بتواند داروهای ضد افسردگی را نام ببرد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	دانشجو بتواند مکانیسم اثر داروهای ضد افسردگی را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۳	دانشجو بتواند مکانیسم سمیت داروهای ضد افسردگی را توضیح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۴	دانشجو بتواند راههای درمان مسمومیت با داروهای ضد افسردگی را توضیح دهد	کاربرد	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ

"برنامه درسی جلسه ۸"

منابع درسی:

Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology

Clinical Toxicology

هدف کلی جلسه: آشنایی با داروهای ضد درد مخدر، مکانیسم سمیت داروهای مخدر و راههای درمان مسمومیت با این داروها

اهداف رفتاری پیش نیاز: آشنایی با کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز: کلیات سم شناسی، مفاهیم توکسیکوکینتیک، توکسیکودینامیک و متابولیسم را شرح دهد.

ردیف	اهداف	نوع حیطه (شناختی)	روش تدریس	وسایل کمک آموزشی	وظائف فراگیران	روش ارزشیابی
۱	دانشجو بتواند داروهای ضد درد را نام ببرد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	دانشجو بتواند مکانیسم اثر داروهای ضد درد را شرح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۳	دانشجو بتواند مکانیسم سمیت داروهای ضد درد را توضیح دهد	دانش و درک و فهم	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ
۴	دانشجو بتواند راههای درمان مسمومیت با داروهای ضد درد را توضیح دهد	کاربرد	سخنرانی	کامپیوتر و power point	گوش دادن و شرکت در بحث	پرسش و پاسخ

بخش سوم : ارزشیابی

الف - روش های امتیاز دهی فعالیتها

ردیف	فعالیت های مورد نظر در طول ترم	میزان امتیاز	درصد کل از امتیاز
۱	میزان مشارکت در بحث ها و طرح سوال	۱ نمره	
۲	حضور فعال در کلاس	۱ نمره	
۳	کوئیز	-	
۴	ارائه پروژه	-	
۵	امتحان میان ترم	-	
۶	امتحان پایان ترم	۱۸ نمره	
	جمع	۲۰ نمره	

ب - مراحل ارزشیابی

- در شروع ترم (ارزشیابی تشخیصی)

پرسش و پاسخ

- در طی ترم (ارزشیابی تکوینی)

کوئیز یا پرسش و پاسخ

- در پایان ترم (ارزشیابی پایانی)

امتحان تئوری

ج - شیوه تجزیه و تحلیل نتایج ارزشیابی :

پرسش و پاسخ کلاسی و امتحان پایان ترم

بخش چهارم :

پیشنهادات اصلاحی در بهبود برنامه درسی

*****

واحد مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه (کمیته طرح درس) آمادگی مشارکت و همکاری با اعضاء محترم هیئت علمی را در زمینه تنظیم و تجزیه و تحلیل برنامه درسی دارد . لذا در صورت تمایل دعوت می نمایم که به واحد مطالعات و توسعه دانشگاه مراجعه نمایید .